

Åbent samråd med handels- og udviklingsministeren i Udenrigsudvalget

Besvarelse af Spørgsmål G (stillet 12. januar 2015) stillet efter ønske fra Christian Juhl (EL)

Lad mig med det samme slå fast, at Danmark ikke vil støtte den pakistanske narkotikabekæmpelsesindsats, hvis den indsats fører til henrettelser. Det forstår jeg i øvrigt svarer til Amnesty International's tilgang til dette spørgsmål. (Jf. artikel i Politiken af d. 23. december 2014)

I 2010 blev Pakistan et prioritetsland for dansk udviklingsbistand. Baggrunden for at øge bistanden til Pakistan var bl.a. ønsket om at understøtte den omfattende danske stabiliserings- og udviklingsindsats i Afghanistan via indsatser i grænseområderne. Pakistan er et udviklingsland med omfattende sociale og økonomiske udfordringer inden for områder som uddannelse, sundhed, ernæring og god regeringsførelse.

Danmarks aktuelle landeprogram for udviklingsbistanden til Pakistan løber fra 2013 til og med 2016 og er på 245 millioner kroner. Hovedindsatsområderne er – for det første – genopbygning og uddannelse i grænseområderne op mod Afghanistan og – for

det andet – støtte til den demokratiske udvikling, menneskerettigheder og ligestilling.

Fra dansk side giver vi ikke direkte bilateral udviklingsstøtte til de pakistanske myndigheder. Den danske støtte ydes gennem andre partnere og sammen med andre donorer til fælles fonde, FN-organisationer og til civilsamfundet. Aktiviteterne gennemføres med et overordnet mål om fattigdomsbekæmpelse.

Danmark yder også humanitær bistand til flygtninge og internt fordrevne samt ved naturkatastrofer i landet. Senest har Danmark i december (2014) ydet et bidrag til UNHCR's arbejde med de internt fordrevne på 10 million kr.

Herudover støtter Danmark en række projekter over Freds- og Stabiliseringsprogrammet for Afghanistan og Pakistan-regionen – det såkaldte AfPak-program.

AfPak-programmet sigter på at bidrage til at øge stabiliteten i regionen. Programmets første fase 2011-2014 har haft et samlet budget på 185 millioner kroner. Knap 40 mio. kr. er gået til aktiviteter i Pakistan. Nogle af programmets projekter kører fortsat, og en ny fase af programmet er under forberedelse.

I programmets fase 1 har Danmark støttet flere projekter, som har til formål at bidrage til kapacitetsopbygning af den regionale indsats imod narkotikasmugling fra Afghanistan, der er en vigtig kilde til ustabilitet i regionen og finansiering for Taliban i Afghanistan.

Danmark har i den forbindelse støttet UNODC i Pakistan. UNODC's aktiviteter har bidraget til at styrke grænsekontrollen og efterforskningen af narkorelaterede forbrydelser samt til at forbedre fængselssystemet, blandt andet via støtte til rehabiliteringsprogrammer og ekstern monitorering af fængselsforholdene. I 2012-14 er projekterne til at styrke grænsekontrol og efterforskning blevet støttet af Danmark med i alt 15 millioner kroner.

Denne indsats er valgt, fordi Pakistan har store udfordringer med effektivt at bekæmpe grænseoverskridende narkotikakriminalitet på en måde, der respekterer menneskerettighederne. UNODC arbejder systematisk med at integrere menneskerettigheder som et tværgående hensyn hos de pakistanske myndigheder, der beskæftiger sig med narkotikakriminalitet. Vi skal også være helt ærlige og sige, at vi fra dansk side har en klar og fælles interesse med Pakistan i at dæmme op for den ustabilitet, som narkotikaproblemet afføder i regionen.

I samrådsspørgsmålet spørges der til forholdet mellem den danske bistand til Pakistan og risikoen for, at narkosmuglere risikerer dødsstraf.

Pakistans lovgivning har i mange år indeholdt muligheden for at idømme dødsstraf. I 2008 besluttede den daværende pakistanske regering dog at indføre et moratorium for udførelsen af dødsdomme. Pakistan var derfor i en årrække det eneste land i regionen, der ikke udførte henrettelser. Eneste undtagelse til

moratoriet forekom i 2012, hvor en tidligere soldat blev henrettet efter at have fået en dødsdom for at have myrdet sin overordnede.

Umiddelbart efter terrorangrebet på en skole i Peshawar den 16. december 2014, der førte til 145 dræbte, besluttede den pakistanske regering at ophæve moratoriet i terrorrelaterede sager. Siden (pr. 23. januar 2015) er der gennemført 20 henrettelser.

Danmark har ved flere lejligheder direkte over for de pakistanske myndigheder og igennem EU-samarbejdet givet klart udtryk for vores dybe bekymring over beslutningen om delvist at ophæve moratoriet på dødsstraf. Vi har understreget, at der ikke er nogen dokumentation for, at dødsstraf er et effektivt instrument i bekæmpelsen af terrorisme. FN's generalsekretær har også - over for [Pakistans] premierminister Sharif - opfordret til at genindføre moratoriet.

Lad mig bruge lejligheden til at understrege, at regeringen arbejder for global afskaffelse af brugen af dødsstraf. I det lys er det et åbenbart tilbageslag, at Pakistan nu delvist har ophævet sit

moratorium – også selvom man fra pakistansk side giver udtryk for, at beslutningen er truffet under ekstraordinære omstændigheder og er begrænset til terrorrelaterede sager.

Jeg vil også gerne benytte lejligheden til at sige, at vi er bekymret over den pakistanske anti-terrorlovgivning fra 1997, som danner grundlaget for mange af sagerne mod dødsdømte i Pakistan. Den pakistanske forståelse af ”terror” er af mange jurister blevet kritiseret for at være for vagt og bredt defineret. Vores bekymring er naturligvis, at loven risikerer at blive misbrugt. Det kan Danmark ikke alene gøre ret meget ved alene, men det er en bekymring, som vi rejser over for de pakistanske myndigheder og via EU-samarbejdet.

I forhold til den konkrete støtte til UNODC har vi tæt kontakt med UNODC. UNODC har, i lighed med andre FN-organisationer, en forpligtelse til at fremme den universelle respekt for menneskerettigheder, ligesom UNODC forfægter afskaffelsen af dødsstraf i sit arbejde. UNODC vurderer i den nuværende

situation selv, at deres aktiviteter i Pakistan ikke fører til henrettelser.

Pakistansk lov giver mulighed for at idømme dødsstraf for visse narkotikarelaterede forbrydelser. Men der er ifølge vores oplysninger ikke udført dødsstraffe i narkosager siden 2004. Der er ifølge vores oplysninger ikke narkodømte blandt de fanger, som er blevet henrettet, siden den nuværende regering valgte delvist at ophæve moratoriet i december.

Narkoforbrydelser vil ifølge oplysninger fra det pakistanske udenrigsministerium heller ikke være omfattet af den delvise ophævelse af moratoriet.

Regeringen vil fortsætte med at følge UNODC's arbejde og Pakistans anvendelse af dødsstraffen tæt. Og vi vil fortsætte med at gøre det klart over for UNODC og den pakistanske regering, at Danmark ikke kan støtte den pakistanske narkotikabekæmpelsesindsats, hvis den fører til henrettelser.